

Stanisław Wyspiański

Wesele

Bohaterowie AKT I

INTELIGENCI

Gospodarz - Włodzimierz Tetmajer

Pierwowzór: Włodzimierz Tetmajer, malarz. Jest to inteligent, który wziął ślub z chłopką (Anną Mikołajczykówną). Z tego też tytułu upatruje się w nim swoistego łącznika pomiędzy obiema grupami społecznymi. Jest też swego rodzaju pantoflarzem, nie potrafiąc poradzić sobie bez żony i pytając ją o zgodę. Tak jest chociażby w przypadku chowania złotej podkowy, gdy ta chowa ją skrzyni. To jemu Wernyhora powierza przywództwo. Sam Gospodarz jednak nie nadaje się na przodownictwo. Róg daje Jaškowi, a sam idzie spać. Gospodarz wydaje się rozumieć kulturę chłopską, co pokazuje, potwierdzając ich siłę i dostrzegając moc, którą trzeba wykorzystać.

Pan Młody - Lucjan Rydel

Pierwowzór: Lucjan Rydel, poeta, przyjaciel Stanisława Wyspiańskiego. Bierze ślub z chłopką, co można zaklasyfikować jako kolejny przejaw młodopolskiej chłopomanii. To postać, w której zostaje zganiona powierzchowność. Ciągłe zachwyca się urodą swojej żony i wygłasza na jej cześć literackie wywody. Tak naprawdę nie rozumie kultury chłopskiej, co udowadnia, gdy każe partnerce zdjąć buty. Postrzega wieś poprzez pryzmat swoich marzeń, które jednak odbiegają od rzeczywistości. Wydaje się, że pomimo ślubu, nie jest w stanie nawiązać z nią nici prawdziwych relacji. Niemniej, to z pewnością osoba inteligentna o szerokich horyzontach.

Poeta - Kazimierz Przerwa-Tetmajer

Pierwowzór: Kazimierz Przerwa-Tetmajer, brat Gospodarza, poeta. Typ flirciarza, zdobywcy, lubiący prowadzić dyskurs z kobietami. To typowy przedstawiciel dekadentyzmu, pogrążony w bierności i smutku. Z jednej strony podkreślona jest jego siła i ogromne możliwości odnośnie przodownictwa w narodzie dzięki swojej poezji. Niestety, Poeta nie korzysta z tego przywileju. Zamiast tego biernie trwa w postawie schyłku wieku. Jego poezja i on sam są sztuczni, martwi, gdzie nie ma uczuć, emocji. Poeta marzy o napisaniu czegoś wielkiego, ale gdy pojawia mu się Zawisza CZarny, Poeta nadal woli tkwić w bierności.

Dziennikarz - Rudolf Starzewski

Pierwowzór: Rudolf Starzewski, redaktor krakowskiego pisma "Czas". Postać dwulicowa. Nie chce nawiązać porozumienia z chłopami, pogardliwie ich traktując. Nie chce rozmawiać z Czepcem o polityce, jednak wygłasza teorie na temat wsi. To kolejna postać, która woli pogrążyć się w bierności, zamiast wykorzystać swoje ogromne możliwości. Nie bez powodu ukazuje mu się Stańczyk - królewski błazen. To on uwydatnia w nim szereg wad. Dziennikarz próbuje pozorować na osobę poważną i znakomitą. To wszystko jednak okazuje się być maską i grą aktorską. W rzeczywistości to człowiek śmieszny, zwykły błazen. Najtrafniejszym określeniem jest w jego przypadku "puszczyk"

Radczyni - Antonina Domańska

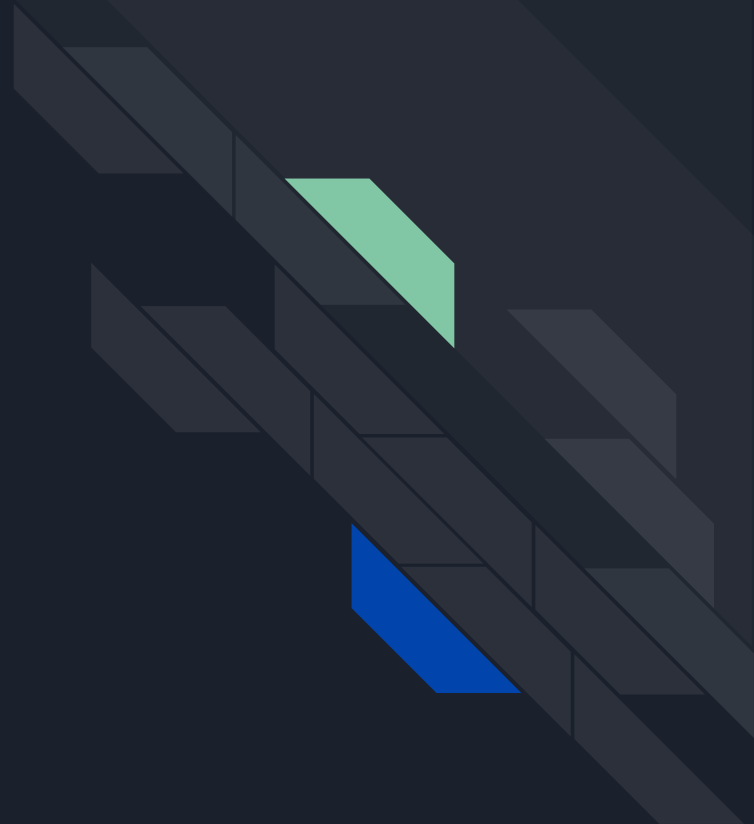
Pierwowzór: Antonina Domańska, ciotka Lucjana Rydla, autorka bajek dla dzieci. Napisała m. in. "Historię żółtej ciżemki". Pozoruje na osobę mocną, która uważa się za lepszą od chłopów. Ma za złe Rydlowi, że ten wziął ślub z chłopką. Bez ogródek wypowiada się o swojej niechęci do chłopów, mówiąc do Kliminy; „Wyście sobie, a my sobie. Każdy sobie rzepkę skrobie”. Oprócz tego, wykazuje się całkowitą niezajomością zasad życia na wsi. Pyta się Kliminę czy już posiali, pomimo że jest listopad i to nie pora na takie prace w polu. Podobnie jest w przypadku żniw czy też braku znajomości wiejskich obyczajów

Zosia i Maryna - siostry Pareńskie; Haneczka - Hanka Rydlówna

Pierwowzorem Zosi i Maryny są siostry Pareńskie, córki lekarza z Krakowa. Haneczka to Hanna Rydlówna, siostra Lucjana Rydla. Zosia i Haneczka to wesole dziewczyny, które czas spędzają głównie na tańcach z drużbami. Maryna natomiast wielokrotnie udowadnia swoją inteligencję. Rozmawiając z Poetą szybko odgaduje jego zamiary, odrzucając zaloty mężczyzny. Uważa go za płytkiego i pustego człowieka, który wykorzystuje poezję tylko po to, aby omamiać kobiety i dawać im fałszywe nadzieje. Sama docenia wartość chłopów, widząc w nich dobre intencje i dużą siłę.

CHŁOPI

Panna Młoda - Jadwiga Mikołajczyk

Pierwowzór: Jadwiga Mikołajczyk. To chłopka z Bronowic. Została ukazana jako prosta i skromna kobieta, która swojego męża darzy prawdziwym i szczerym uczuciem. Podkreślone zostają także jej szczerłość, znajomość chłopskich obyczajów. Wie, że nie może pozwolić sobie na zdjęcie butów. Posługuje się miejscową gwarą. Nie posiada wykształcenia przez co pewne rzeczy bierze zbyt poważnie. Chociaż jest piękną kobietą, skupia się głównie na wnętrzu człowieka. Odrobinę irytują ją ciągłe wywody męża na temat jej urody, nie rozumie dlaczego mąż tak często porusza ten temat. Niewątpliwie jawi się jako pozytywna postać.

Jasiek - Jan Mikołajczyk

Pierwowzór: Jan Mikołajczyk, brat Panny Młodej. Jest weselnym drużbą. Lubi towarzystwo dziewczyn, często oddając się tańcom. Potrafi w weselnej zabawie zbratać się zarówno z przedstawicielami inteligencji, jak i chłopstwa. To swoisty marzyciel, który nieustannie fantazjuje o zdobyciu bogactwa. Niemniej, wydaje się, że Wyspiański gani jego chciwość. Jasiek schyla się bowiem po czapkę z piór, co udowadnia jego przywiązanie do rzeczy materialnych. W efekcie gubi złoty róg, który dostał od Gospodarza. Zakończenie utworu nadaje mu wymiaru tragiczne. Jasiek jako jedyny dostrzega, iż goście pogrążeni są w letargu. Próbuje ich wybudzić, jednak bezskutecznie.

Czepiec - Błażej Czepiec

Pierwowzór: Błażej Czepiec wuj Jadwigi Mikołajczykówny, wójt gminy i starosta weselny. Wydaje się być najsilniejszym z chłopów i osobą, która w tym towarzystwie cieszy się największym powodzeniem. Jego zawziętość to typowy symbol chłopaka-kosyniera. Chce zjednoczenia obu grup społecznych, gdyż widzi w tym szansę na odzyskanie niepodległości. Co więcej, jego zainteresowania nie ograniczają się jedynie do Bronowic, gdyż chce dyskutować o polityce i wydarzeniach kulturalnych. Z jednej strony Czepiec to osoba, która bez wahania jest w stanie stanąć do walki. Z drugiej jednak, jego zamiłowanie do alkoholu sprawia, że bywa też porywczy i skłonny do awantur.

Klimina - siostra Czepca Rachela - Józefa Singer

Klimina to autentyczna postać. W rzeczywistości była starościna na weselu. W dramacie to przyjaciółka Gospodyni i wdowa po wójcie. Jest w młodym wieku i mogłaby znaleźć męża, lecz nie chce. świetnie zorientowana w wiejskich obyczajach i tradycjach weselnych.

Rachela - pierwowzór: Józefa (Pepa) Singer. Wyspiański ubarwił tę postać, gdyż w rzeczywistości była to córka bronowickiego karczmarza i miała zaledwie piętnaście lat. W dramacie zostaje przedstawiona jako osoba, która fascynuje się młodopolską kulturą. Wykazuje się znajomością kultury antycznej. Potrafi dotrzymać Poezie tempa w jego poetycko-lirycznych dyskusjach. To również ona inicjuje zaproszenie postaci fantastycznych.

Żyd - Herman Singer

Dziad

Dziad to postać fikcyjna, która została wymyślona przez Stanisława Wyspiańskiego. Pamięta on wydarzenia, które miały miejsce podczas rzezi galicyjskiej. Raczej nie spotyka się z przychylnością gości.

Żyd - pierwowzór: Hersz (Herman Singer). To mężczyzna, który na wesele przybył w interesach. Aby osiągnąć finansową korzyść, nie cofnie się przed niczym. Szantażuje Księdza, by ten pomógł mu odzyskać dług od Czepca. To typowy przedstawiciel biznesu, który pożyczał wiele pieniędzy Polakom. Typ interesanta. Prywatnie to ojciec Racheli.

Ojciec - Jacenty Mikołajczyk

Kasper - Kasper Czepiec

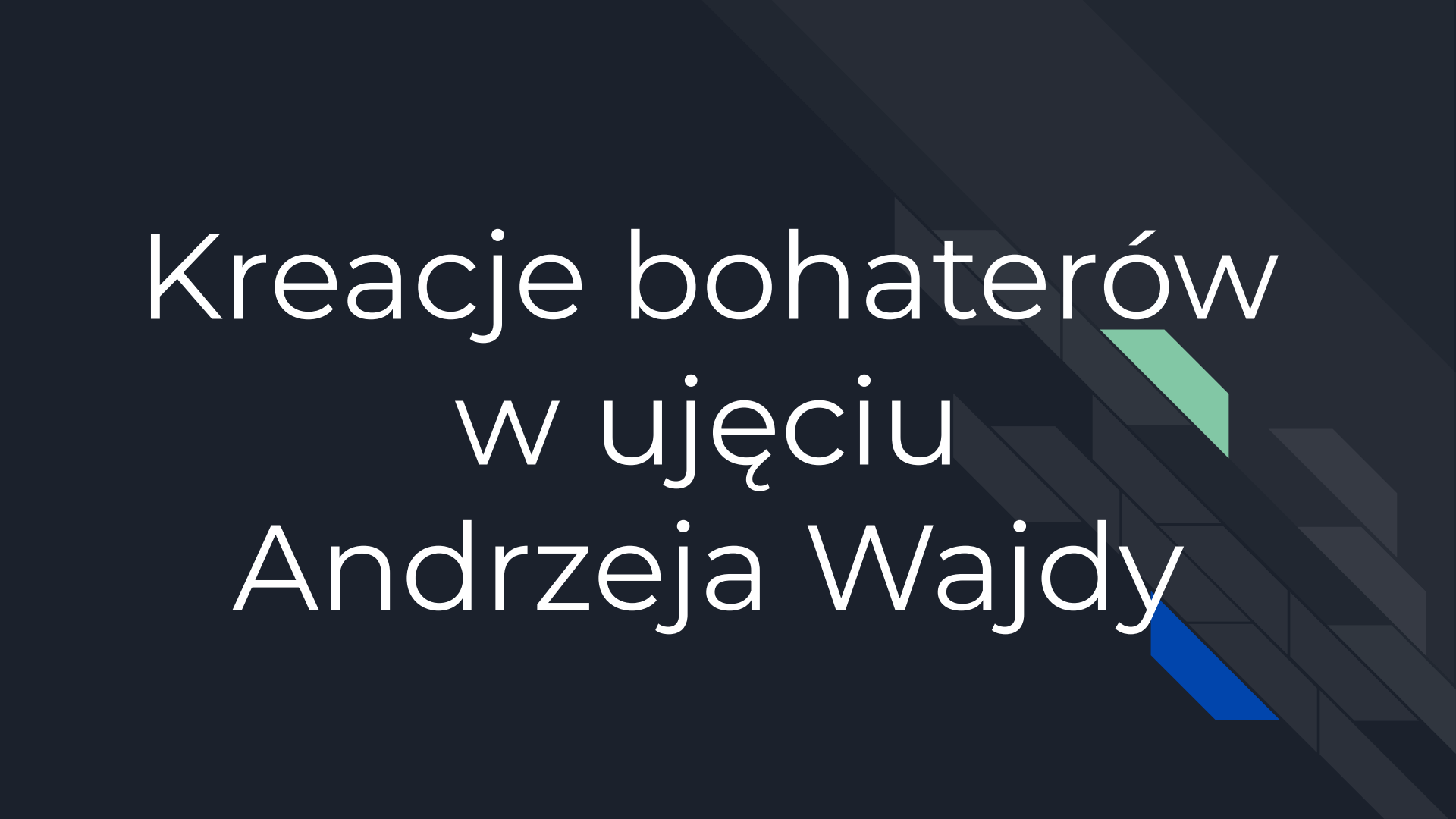
Kasper Czepiec. Krewny Błażeja Czepca. Obok Jaśka, drugi družba na weselu. cieszy się powodzeniem wśród okolicznych panien. To parobek na majątku Gospodarza. Zakochany w Kasi. Podkreślona jest jego siła, a także fakt, że potrafi chwycić za kosę i stanąć do walki.

Ojciec - Jacenty Mikołajczyk. Ojciec Panny Młodej i jej rodzeństwa. Zostaje przedstawiony jako doświadczony gospodarz. Cieszy się z faktu, że wydaje ostatnią córkę za mąż. Nie ingeruje w ich życie, odcinając się od tego, w momencie, gdy biorą ślub Do inteligencji jest raczej pozytywnie nastawiony, nie ma nic przeciwko nim. Krytyk rabacji galicyjskiej.

Ksiądz

Ksiądz jest chłopem, chociaż potrafi przybrać odpowiednie maski pozorując na inteligenta. Stąd też efekt zawieszenia pomiędzy dwiema grupami społecznymi. Przymyka oko na bójkę chłopów, ignorując ich, twierdząc, że to nic takiego. Widzi też, że mają oni skłonność do alkoholu. Ksiądz zostaje także przedstawiony jako interesant. Przeprowadza interesy z Żydem. Stąd też wnioski, iż niekoniecznie ma na względzie wyłącznie sprawy duchowe. We wsi jest postrzegany jako miłośnik pieniędzy.

Kreacje bohaterów
w ujęciu
Andrzeja Wajdy

Panna Młoda i Pan Młody

Poeta

Gospodarz i Gospodyni

Kasper, Kasia, Jasiek

Żyd i Rachela

Klimina i Dziennikarz

Wojtek, Kasia, Czepiec

